

Uchwała nr 25/2009
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z 25 lutego 2009 roku

w sprawie wskazania Radzie Miejskiej w Ząbkowicach Śląskich
nieprawidłowości w uchwale Nr I/2/2009 z 23 stycznia 2009 r.
w sprawie budżetu miasta i gminy na rok 2009

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 i art. 12 ust. 1 i ust. 4 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz.U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.), oraz art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 ze zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu uchwala, co następuje:

§ 1.

W uchwale Nr I/2/2009 Rady Miejskiej w Ząbkowicach Śląskich z 23 stycznia 2009 r. w sprawie budżetu miasta i gminy na rok 2009 stwierdza się istotne naruszenie art.167 ust.2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249 poz. 2104 ze zm.), w związku z art.7 ust.1 pkt 3 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2005 r. Nr 236 poz. 2008 ze zm.) wobec zaplanowania wydatku w kwocie 50.000 zł na dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków dla gospodarstw domowych w miejscowościach wiejskich.

§ 2.

Nakazuje się usunięcie nieprawidłowości wskazanych w § 1 w nieprzekraczalnym terminie do 23 marca 2009 roku poprzez wyeliminowanie z uchwały budżetowej przedmiotowego wydatku bieżącego.

§ 3.

1. Niniejsza uchwała powoduje zawieszenie biegu 30 dniowego terminu określonego w art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym na okres 30 dni.
2. Nieusunięcie nieprawidłowości, o których mowa w § 1 spowoduje stwierdzenie nieważności uchwały w części i ustalenie budżetu w tym zakresie przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr I/2/2009 Rady Miejskiej w Ząbkowicach Śląskich z 23 stycznia 2009 r. w sprawie budżetu miasta i gminy na rok 2009 wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu 5 lutego 2009 roku.

Badając przedmiotową uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej stwierdziło, iż w budżecie gminy w dziale 900 "Gospodarka komunalna i ochrona środowiska" rozdział 90001 "Gospodarka ściekowa i ochrona wód" zaplanowano wydatki bieżące w kwocie 50.000 zł na dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków dla gospodarstw domowych w miejscowościach wiejskich, co wynika z dołączonych do uchwały budżetowej objaśnień do planu wydatków budżetu (s.31). Zaplanowanie w budżecie powyższych wydatków stanowi istotne naruszenie art.167 ust.2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249 poz. 2104 ze zm.) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 5 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz.U. z 2005 r. Nr 236 poz. 2008 ze zm.).

W świetle art. 167 ust. 2 ustawy o finansach publicznych wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są przeznaczane na realizację zadań określonych w odrębnych przepisach, a w szczególności na zadania własne jednostek samorządu terytorialnego. Przepis art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym zobowiązuje gminy do realizacji zadań z zakresu kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zadań z zakresu ochrony środowiska.

Przepis art. 7 ustawy o samorządzie gminnym wymienia jedynie zadania własne gminy, natomiast zasady realizacji tych zadań określone zostały w konkretnych przepisach szczególnych. Wskazanie przez ustawodawcę na określonego rodzaju zadanie gminy, nie jest tożsame z wyposażeniem organu stanowiącego tej gminy w prawo do określenia formy realizacji takiego zadania. Tak rozumiane zadania gminy nie mogą być utożsamiane z kompetencjami. Jedynie kompetencja stwarza potencjalną możliwość ważnego dokonania przez organ czynności konwencjonalnej (vide: wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 27 lutego 2008 r. II SA/Rz 706/07).

Zasady i warunki zbiorowego odprowadzania ścieków, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i optymalizacji kosztów, określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity z 2006 r. Dz. U. Nr 123, poz. 858). Zgodnie z art. 3 ust. 1 tej ustawy zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, ale obowiązek budowy przyłącza kanalizacyjnego do sieci spoczywa na właścicielu nieruchomości. Natomiast z przepisu art. 5 ustawy o utrzymaniu w czystości i porządku w gminach wynika, że właściciele nieruchomości mają obowiązek przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy lub przydomową oczyszczalnię ścieków. W obowiązującym stanie prawnym nie jest możliwe dofinansowanie bezpośrednio z budżetu gminy wydatków ponoszonych przez osoby fizyczne na budowę przydomowych urządzeń w zakresie ochrony środowiska.

Należy podkreślić, iż każdy wydatek ze środków publicznych może być dokonany jeżeli znajduje podstawę w konkretnym tytule prawnym. Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym samodzielne prowadzenie gospodarki finansowej przez gminę na podstawie jej budżetu nie oznacza dowolności ani w pobieraniu dochodów, ani też w dysponowaniu nimi, czyli w dokonywaniu wydatków. W ramach gospodarki finansowej organom jednostek samorządu terytorialnego wolno czynić tylko to, na co zezwalają ustawy. Taki sposób interpretacji zasady samodzielności finansowej jednostki samorządu terytorialnego jest powszechnie aprobowany na gruncie doktryny finansów publicznych (np. T. Dębowska - Romanowska, Prawo finansowe - charakterystyka ogólna; [w:] Prawo finansowe pod red. W. Wójtowicz, Warszawa 2000, s. 21). Zasada powyższa jest również ustalona w orzecznictwie administracyjnym (np. Wyrok NSA z 20 marca 1998 r., sygn. akt III S.A. 1622/97, ONSA z 1999 r., nr 1, poz.19, s. 199-202, Wyrok NSA z 5 listopada 1998 r., sygn. akt SA/Kr 824 /98, Finanse Komunalne 1999, nr 2; wyrok NSA z 5 lipca 1999 sygn. akt.I SA/Ld 480/99, Finanse Komunalne 1999, nr 6; wyrok NSA z 23 marca 2000 sygn. akt. I SA/Ka 240/99, OSS 2000, nr 4; uchwała RIO w Łodzi z 16 marca 2004 r., sygn.7/21/2004 r., LEX nr 144780).

Równocześnie Kolegium wskazuje, iż istnieje możliwość dofinansowania kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków ze środków gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – w przypadku, gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona. Cele, na jakie mogą być przeznaczone środki gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej są określone w przepisach ustawy - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.). Zgodnie z art. 406 tej ustawy, środki gminnych funduszy przeznacza się między innymi na przedsięwzięcia związane z gospodarką odpadami i ochrona powierzchni ziemi, a także na inne zadania ustalone przez radę gminy, służące ochronie środowiska i gospodarce

wodnej. Określając cele, na jakie mogą być przeznaczane środki funduszu, ustawodawca nie wskazuje kategorii podmiotów, którym przysługuje prawo ubiegania się o dofinansowanie z tych funduszy. Tak więc o tym, czy środki z gminnego funduszu mogą być przyznane decyduje okoliczność, czy wnioskodawca ubiegający się o ich przyznanie zamierza je wykorzystać na cele określone w art. 406 ustawy.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

/-/ dr Bogdan Cybulski